

რედაქცია
 გალანის პრინციპები. ი. გ. მუსხიშვილის ხელნაწი.
 ქალაქის ქვემოთ.
ხელის-კომპოზიტორი
 შიდა მხარეში, აღმოსავლეთი, ივერის რედაქციაში,
 ქუთაისში, აღმოსავლეთი, ივერის რედაქციაში, ქუთაისში,
 თან ხელნაწი, გარეშე მუსხიშვილისთვის: ВЪ Типлшетъ.
 въ редакцію „Трудна“—„Иверія“.
„დროების“ იმპრინტი-ღანი
 შედრეწამი. 6 თვეს ვთვეს
 დროებს და „ივერის“ ვრთად 14 მან. . . 8 მ. . . 5 მ.
 „დროების“ . . . 9 მან. . . 5 მ. . . 3 მ.
 ცალკე „ივერის“ . . . 7 მან. . . 4 მ. . . 2 მ.

დროები

გამოდის ყოველ-ღამე ორშაბათის გარდა

შპსი განსხვავებისა
 დიდი ხანობა ახლანდელ 1 კვადრატულ მეტრზე სი-
 შიდა რულოთ ახლანდელ ნახევარ კვადრატულ მეტრზე
 ხანაზე მეტად აღემატება.
 თუ ხანობა შიდა რულოთ ნახევარ კვადრატულ მეტრზე
 და მეტად აღემატება განსხვავებისა და განსხვავებისა
 უმეტესად წინააღმდეგობა უნდა იქონიოდეს და
 განსხვავებისა შიდა რულოთ ნახევარ კვადრატულ მეტრზე
 ექვემდებარება.
 ქუთაისში განსხვავებისა შიდა რულოთ ნახევარ კვადრატულ მეტრზე
 ექვემდებარება.
 ვალკე ნომერი „დროებისა“ ღამის 5 მან.

გალანის ახანოები

ივანე მინაის-ძის მიწობის შედეგად. 22-ს ღვინობისთვის, ხუთშაბათს,
 განხილვებზე ახალად გაწყობილი ახანოები, სხვა-და-სხვა ნობრებით.
შპსი ცალკე ნომრისა არას 80
 რისა 1 მ. 50 საათში.

კ. და 1 მან. საათში. საოჯახო ნომ-
 (3-2)

ღღეს, შაბათ საღამოს, არწრუნის
 თეატრში არის დანიშნული **ლექსი**
 დამსახურებულის პრემიისთვის
დ. ი. რუზინოვისა
 ანტონ კათალიკოზის ცხოვრებაზე და
 ღვაწლზე. ლექსიას აქვს საქველ-
 მოქმედი დანიშნულება.
 დაწყება 8 1/2 საათზე.

რწმუნებისა. თეატრი, როგორც სკო-
 ლა, კაცს აჩვენებს სცენიკად კეთილს,
 ანუ ბრუნდვ გზას, რომელიც სცენიკად
 დამდგარა. ის არის გამომდინარეობა
 დაძინებულ და მოუძღვრებულ კა-
 ცის ბუნებისა და დამრღვევი იმის
 ცრუ რწმუნებისა. რასაც კალამი ვერ
 გამოსთქვამს, ვერ გადასცემს ნამდვილ
 კაცის ცხოვრებებს, ე. ი. იმის კა-
 ცობრიობის დამცირებას, ანუ სიკარ-
 გეს, იმას ცოცხლად გვიჩვენებს სცენ-
 ნაზედ თეატრი. სცენაზედ კაცი თავის
 თვალთ ხედავს ოჯახს, საზოგადოე-
 ბას, იმათ ტანჯვას, სიკეთეს და აე-
 ზნეობას. ამისთანა მაგალითები კაცს
 ენერგება ბუნებაში, იმის ზნეობას და
 ცხოვრების აზრს სცელის და უჩვე-
 ნებს ნამდვილ კაცობრიობის მნიშვნე-
 ლობას. თეატრი არის მთელი კაცის
 ცხოვრების კრიტიკა, რომელსაც აქვს
 მხედველობაში მხოლოდ წმიდა ჭეშ-
 მარიტება.

თბილისის თეატრი
ოთხშაბათს, 28 ოქტომბერს
ბ ე ნ მ ი ს ი
ბ. კორინთლისა
 ქართული დრამატული დასის არტი-
 ტებისაგან წარმოდგენილი იქნება:
I
 კიდევ ერთი მსხვერპლი
 კომ. ბ. სუნდუკიანისა.
II
 დაბრიალდა ჯარა
 ვოდვეილი რუსულით ნათარგმნი
 ბ. შიფანისა.
 ბილეთები ისყიდება თეატრის კასაში.
 დასაწყისი 8 საათზე.

ახალი სწავლება.
 საქ. დემთო სემი, სულ მილი, მილი,
 როსდა გვეყვება ხერ გაღვივება!
 .. ჭაჭაჭაჭა.
 თეატრს ყველა განათლებულ ქვე-
 ყანაში ჰქონია და აქვს კაცის ცხოვ-
 რებაზედ დიდი გავლენა. ის არის გა-
 მომხატველი კაცის ცხოვრების კარგის
 და ავის თვისებისა, ზნეობისა და

ამ მაღალი მნიშვნელობით
 თეატრის მოხელეთ აქვს დიდი მო-
 ვალეობა. მინც ამ მძიმე ტვირთს
 სენიდიანიად ასრულებს, იმას ვი-
 თამ რამდენიმე პირი, ოჯახობა და
 საზოგადოება სასწრაფოდ დგან და-
 უხსნიან...
 თეატრის საქმე რომ კეთილად წარ-
 მოებდეს საჭიროა თეატრის მოხელეთ
 და აქტიორებს ესმოდეთ მაღალი
 მნიშვნელობა თეატრისა, იყენენ ერ-
 თობ თანამოაზრენი, ნიჭიერი და

„დროების“ ფელტონი, 24 ოქტომ.
საპრობილუმი
 (მომხატვართან-სადაში.)
 აქ, რა მძიმე როდესაც ვეღარ ვაძლავებ
 გულის-თქმას,
 ვეღარ ვაძლავებ გზნეულს გულს და აღელ-
 ვებულს სისხლის ზღვას!
 დუმილით გულის-ხმას ვჭკვავ, დარდათ
 უხილ მარჯვში
 ვეღარ ვიძინებ, რაც მტანჯავს და მუხრუჭს
 მიჭკვანს კისერში...
 როცა სიძმაგით დავექებ ნათელს გან-
 თიადისას,
 ძლიერნი ხელს მიშლიან, მისობენ სახ-
 სარს მტანჯისას...
 როს უმეტრობის წყალობით ვეღარ მშეუ-
 ლიან მოძმენი,
 უღონო პრავითა ვსწეველი, ვინც მოძა-
 უნს ეს დღენი!..

მაგრა დრო მუდამ უკუდმს არ იტრია-
 ლებს, აღარა!
 ცუსადსაც ბედი მუწკვავ, დაჭრავს ხეშიცა
 ნაღარა:
 მაშინ დასწყების ჯაჭვთ გზაღნი, გა-
 მოვალ მთავანზედა,
 სამშობლას ვემსახურებ, მტრებს რისხვას
 დავსცემ თავზედა!...
 ზ.

მოდლინი
 (სურათი ჩვენს ცხოვრებიდან)
 თიბათის დამდგეს, 1875 წელს,
 ახლად ამოსულმა მზემ თავის მშვენიე-
 რი სხივებით განათა სალოლოკის
 წვერზე, მთის ძირას, ერთი პატარა
 სახლი. ამ სახლში რაღაც მოძრაობა
 იყო. ტანში მოხრილი სამოც-და-ხუთი
 წლის მეფემ თან რწყავდა დერფანს,
 თან ჰგვიდა და შემდეგ დაუწყო ბერ-

ჰქონდეთ ის ცოდნა-განათლება და
 სიყვარული, რომელთაც მოითხოვს
 სცენის ხელოვნება; ახსოვდეთ, რომ
 თეატრი არის სახალხო ტაძარი, სა-
 დაც წმიდა სენიდიისი, პატიოსნება და
 მაღალი ღირსება კაცობრიობისა უნ-
 და პრწყინდეს, როგორც ლამაზი.
 ამ საქმის დაღატობა მძიმე ცოდვა
 და ხალხის ორგულობაა...

როდესაც ამისთანა მიმართულება-
 ზედ და ჭეშმარიტებაზედ იქმნება
 თეატრი დამყარებული, როდესაც თეი-
 თეული პირი—აქტიორი თუ აქტირისა
 თავის თამაშობით ცოცხლად გად-
 მოსცემს სცენიკაზე ტანჯვას და მხი-
 რულებას იმ პირისას, რომელსაც
 არდგენს და თავის ნიჭიერი მოქმე-
 დობით ქველურად შეიპყრობს კაცის
 ბუნებას, მაშინ ჩვენი საზოგადოების
 წევრნი გამოფხიზლდებიან იმ გულ-
 გრილობიდან, რომლითაც ისინი ეხ-
 ლათ თეატრს ექვეყიან. მაშინ თეატრი
 დღით-დღე მიიზიდავს საზოგადოებას
 და შემდეგში ის გახდება იმის სულის
 საზრდოთ. ამ მკვლარ საძირკველზედ
 ჩვენი თეატრი აღორძინდება და ექმნე-
 ბა იმას დღევანდლობა.

მართალია, ამ მტკიცე კვალის გა-
 მოკვლევა მძიმეა, რადგანაც ჩვენი
 თეატრი მოკლებულია იმ საშუალოე-
 ბას, რომლითაც სხვა განათლებულ
 ქვეყანაში თეატრი სცოცხლობს, მაგ-
 რამ ჩვენ სასოწარკვეთილებას არ
 უნდა მივცეთ თავი. იტორია გვიმ-
 ტკიცებს, რომ ყველა ტომს ხალხისას
 ესე დაუწყვია თეატრის საქმე, გა-
 მოუვლია შავი ბედი და ბოლო კე-
 თილი ჰქონია. მაინებელ მიზეზებსა კა-
 ცი როგორმე თავს დაახვეს; მაგრამ
 ჩვენი ქართველთ საზოგადოება და

უმეტესად ის პირნი, რომელთაც ეს-
 მით, თუ თეატრს რა კარგი გავლენა
 აქვს კაცის ცხოვრებაზედ, გულ-გრი-
 ლად ეკიდებიან.

რა თქვას კაცმა ამაზედ?! ნუ თუ
 ქართველთ დაეკარგათ თავის ხალხის
 და მამულის სიყვარული? ნუ თუ
 იმათ მკერდში აღარა სცემს ქართ-
 ველთ წმიდა სისხლი? ნუ თუ იმათი
 აზრი, გული და დრო საუკუნოდ
 შეიპყრო ქალაქის თამაშობამ და
 სხვა სიაპოვნებამ, რომ ერთი გროში
 აღარ ემეტებათ სახალხო საქმეზედ?..
 მართალია, კაცს მოსდევს კაცობრივი
 სისუსტე, მაგრამ ეს მიზეზი ვერაფრის
 ვერ გაანთავისუფლებს იმ მოვალეო-
 ბიდან, რომელიც იმას ბუნებამ მი-
 ნიჭა. ეს ჭეშმარიტება, ვგონებ, ჩვენი
 ში ყველას კარგად უნდა ესმოდეს,
 მაგრამ, საუბედუროდ, დღიური ცხოვ-
 რება ჩვენი საზოგადოებისა გვიმტკი-
 ცებს სრულებით სხვასა. მხლა ჩვენში
 გავრცელდა ახალი სწავლება—დაუ-
 ხედავი თავის-თავის მოყვარეობა, თაყ-
 ვანის ცემა თავის და სხვის ჯიბისა. სა-
 ზოგადო საქმე გაუხდათ იმათ დიდ
 ცეცხლად და ჭირად. სად დაიკარგა
 ქართველთ ერთობა და იმათი მოღ-
 ვაწეობა საერთო საქმეში?! დრო არის
 ჩვენ, ქართველებმა, მივცეთ ერთმა-
 ნეთს მხარე, ვისაც რითი შეგვიძლიან,
 წინ წავიყუანოთ ჩვენი ცხოვრება და
 გახედეთ როდისმე თანამოაზრენი იმ
 უკვდავების წყაროსი, რომელსაც
 უწოდებენ განათლებას. ამ საშუა-
 ლობით განათლების სხივი მოიფინება
 ჩვენ სამშობლო ქვეყანაზედ და ჩვენ
 ჩვენივე ხელით დავიხსნით ჩვენ შეი-
 ლებს იმ ჩვეულებრ-ცრურწმუნები-

ტყა ფარდას დერფნის ტახტზე გა-
 დასაშლელად. ისე ეცემოდა აქეთ-
 იქით და ჩქარობდა, თითქო კისერში
 სცემენო.

ამ პატარა სახლს მარჯვენა დასცქე-
 როდა მოდილო სახლის ბალკონი.
 მეფემის მებობლებსაც გამოვდიდნათ.
 ერთი სამსახურიდან გადამდგარი მა-
 იორი, თეთრი კიტელით, დადიოდა
 ბალკონზე, მოსვლელით თავზე ჩამო-
 ფხატული ჰქონდა თეთრი ქუდი და
 ვეებერთელა ჩიბუხი პირში ეღო. რო-
 გორც კი დაინახა თავის ცოლი, რო-
 მელიც ჭრელი ჩითის კაბით თითქო
 ვერა ბედავდა გამოხვლა, მაშინვე
 დაუყვირა:

— ჯერაც არ მინახავს, რომ მეფე-
 მია თავის შეილს მოვლოდეს!
 — საწყალი დედა-კაცი! შპასუხა
 ცოლმა. მაგას კი თავისი დამართა.
 მგანია სული ამოსძვრეს მაგ მოლო-

ღინში. შრთხილად იყავ, ეგ ქობი
 ხელიდამ არ წავგივიდეს, ტორგი უჩვე-
 ნოდ არ დანიშნონ.

— ნუ გეშინიან, ჩემო კარგო, ეხ-
 ლა მაგის მეტი რაღა საქმე მაქვს.

მეფემია დაუღალავ-დ ტრიალებდა.
 მხლა ეჭვი აღარ იყო, დღეს უნდა
 მოსვლოდა შელი; მლაღიკავკავილამ
 მიილო დევეშა და საღამოზე უეჭვე-
 ლია, გადაეხვევა დიდი ხნის უნახავს
 შეილს, რომელიც თითქმის ექვსი
 წლით მოშორებოდა ოჯახს. ხანდის-
 ხან უეცრად შედგებოდა, გაიღიმებდა,
 თითქო შელი წინ უდგა კიდევ.

— ბოგო, სოფო! წამოდეგ რაღა!
 არ გედროება? შეიროდა მეფემია.

ამ დაძახებაზე მალე კარებში გა-
 მოჩნდა ერთი თორმეტ-ცამეტი წლის
 გოგო გაწეწილის თმებით; ორივე ხე-
 ლებით თვალებს იფშენებდა, გაშტე-
 რებით აქეთ-იქით იყურებოდა; ისე

გან, რომელმაც, საუბედუროდ, ღრმად გაიღვა ჩვენში ფსვი.

დღევანდლამდენ ჩვენი თეატრი ახალ მოზარდ დაკოტლებულ ყმაწვილს მიემგზავნებოდა, მაგრამ ეს ის განთავისუფლდა თავის სწეულგისაგან. ჩვენს სცენაზედ მოქმედებენ ისეთი შესანიშნავი, ნიჭიერი მოთამაშენი, როგორც საფაროვის ასული, ბაბუნიას ქალი, აბაშიძე, შიფანი, მესხი, მესხიევი და სხვ. ამათ კარვად ესმით სცენის საქმე და თავისი თამაშობით მოჰყავთ კაცი აღტაცებაში.

17 ოკტომბერს ამათ თავისი თამაშობით დრამაში „დაქვეყნდა ოჯახი“ ბევრი ქალი შეაშფოთეს, ატირეს და აჩვენეს იმათ სცენაზედ ის ახალი სწეულგება—სუსტი კავშირი ეხლანდელი ცოლ-ქმრობისა—რომელზედაც ჩვენ პირველ წინასიტყვაობით გეტყვოდა „დროების“ მკითხველებთან საუბარი. რამ ატირა ჩვენი ყმაწვილ-ქალობა ლოკებში და პარტერში? ნუ თუ იმათ ბევრის უძალობით, ტანცაობით, ქალღმის თამაშობით და სხვა სიამოვნებით მამლის ყვილიამდენ ძარღვები დაუსუტდათ? არა, ამას მიზეზი სხვა არის. ამ ატირებულთ პირთ სცენამ დაუმტკაცა, აჩვენა ნამდვილათ, რომ მიიკომ—ინდო ტურცხელაძეს ცოლმა, თავისი გარეგნობით, ცრუ მიმართულებით თავისი თავი შეაჩვენა, თავის ქმარს, პატრონებით საესეს, უმიზეზოდ ყელი გამოსჭრა, კარგი ქმარი ცულ-გარყვილ კაცზედ-ქატე ბღვერამებზედ გაცვალა, პატარა თავისი შვილი სუცა ორ წყალ-შუა დაადგო, შემდეგში იმან შეინანი თავისი ცოდვა, დაუბრუნდა ისევ თავის შვილს, ქმარს და ოჯახს. მაგრამ რა სენდისით ეჩვენა თავის ქმარ-შვილს? ის ღმერთმა უწყის!.. უნდა კაცი გაქვეყნებული იყოს, რომ ამითანა უბედურობამ იმის ბუნება არ შეაქრფოლოს და არ აატიროს!

ღმერთმა დაიხსნას ყველა კაცი იმ მდგომარეობიდან, რა მდგომარეობაშია იყვნენ მაიკო და იმისი ქმ-

რი. საფაროვის ასული და მესხიევი რამდენიმე საათის განმავლობაში გამოიარეს ის ტანჯვა, რა ტანჯვაშია ცოფილიყენენ მაიკო და იმისი ქმარი. მსრეთი თამაშობა ამტკიცებს დიდ ნიჭიერებას და ღირსებას აკტიორისას და აკტიორისას. შეუდარებელი იყო თავის როლში შიფანი და ბაბუნიას ქალი.

თუ ესე ერთგულად და სიყვარულით მოექცევიან ჩვენს თეატრს აკტიორები და აკტიორები, იქმნება როგორმე მაშინ ჩვენი საზოგადოების გულ გრილობა შეიცვალოს. თეატრის სიყვარულზედ და იმის სიკარგეზედ.

ხარკოვან გვერდწითელი 18 ოკტომბერს. 1881 წელსა

ახალი ამბები.

დღეს, საღამოს, პრწრუნის თეატრში, დასახურებული პროფესორი დ. ი. ჩუბინაშვილი წაიკითხავს ლექციას ანტონ კათალიკოსის მის ცხოვრებაზე და დავაზე. შეტყვევია, ამ ლექციას ბევრი ხალხი დაესწრება. მანსაკუთრებითი მონაწილეობა ამა ლექციისა ეკუთვნის თბილისის სამღვდლოებს.

ჩვენ გვითხრეს, რომ ყველა საშუალო სასწავლებლის მოწაფეთ ვაგვზავნა უსასყიდლოდ ათ-ათი ბილეთი.

შემოსავალი დანიშნულია „მეფხის-ტყაოსნის“ რედაქციისთვის.

დღემდინ „მეფხის ტყაოსნის“ რედაქცია, რადგან სხვა ბინა არა ჰქონდა, საადგილ-მამულო ბანკის სადგომის ზალაში გროვდება კვირაში ერთხელ საღამოობით. აქვე იყო შენახული ყველა ის ხელთ-ნაწერი „მეფხის ტყაოსნის“, რომელთაც რედაქციის წევრნი ხელმძღვანელობდნენ დაბეჭდილის პოემის შესასწორებლად.

ბავლილ სამშაბათს, როდესაც ამ რედაქციის ჩვეულებრივი შეკრებილება იყო დანიშნული ბანკში, ბანკის მოსამსახურებმა სრულებით მოუ-

ლოდნელად ჩაუკეტეს კარები რედაქციის წევრთა და გამოუცხადეს იმათ, ბრძანება გვაქვსო, რომ არაინ შეუშვით ზალაში! რედაქცია, რომლის წევრთ შორის, იმ დამეს ერთ პატივცემული პროფესორი დ. ი. ჩუბინაშვილი კულ-ამოძუებული დაბრუნდა ბანკიდან და მას აქედ არ იცის სად შეიკრიბოს, სად განაგრძოს თავის სასარგებლო შრომა.

ჩვენ გვაკვირვებს ამ გვარი უზრდელობა და ხინოენიკური ფორმალური მოქმედება ამ ჩვენ „თავად-აზნაურთა ბანკის“ ბამგეობისა. თუ გადაწყვიტეს, რომ „მეფხის ტყაოსნის“ რედაქციას შემდეგში იმათ სადგომის ზალაში მოგროვების უფლება მოუშპონ, რატომ იმდენი ზრდილობა არ იხმარეს, რომ წინათვე შეეტყობინებინათ იმ პირთათვის, ვისაც გაზნთში შესძლებოდა გამოცხადება და სიტყვიერათ ეცნობებინა დანარჩენ წევრებისათვის, რომ დღემდამ ბანკში აღარ იქნება კრება?

ან რაო, ეითომ რატომ დაკეტეს კარები? ბანა საადგილ-მამულო ბანკიც ქართველების არ არის და „მეფხის ტყაოსნის“ ქართველთ საუნჯეს არ შეადგენს? ან იქნება ღამეში ექვსი შაურის ხარჯმა და იატაკის გასვრამ მიაღებინა ბანკის ბამგეობას ეს გარდაწყვეტილება?

ქველათფრში ესე ვართ: იმის მაგიერად, რომ სხვა-და-სხვა ჩვენმა დაწესებებმა და საქმეებმა ერთმანეთს ხელი მოუშართოს და დეხმაროს, თითქოს განგებ, ერთის საზოგადო საქმის მოთვენი და ერთი დაწესებულება მეორის დაბრკოლებას და შეფერხებას ცდილობდნენ...

სომხის სწავლულმა ბატ. მრიცოვმა ამ კვირაში წაიკითხა ორი ლექცია თეატრში სომხის ლიტერატურაზედ.

შოთი-თფილისის რკინის გზიდგან შემდეგ ამბებს გვატყობინებენ: „ბუშინ-წინ, შუალამის პირველ

კებს. ის იყო არხივარით ერთ კანცელარიაში და ისე იცოდა ზვირად, სად რა ძველი საქმეები არის შენახული, რომ სახელად დაარქვეს „ХОДАЧИЙ архивъ.“ მის არ ენახა იმის ჭრელი ცხვირ-სახოცი და იმის ბურუნთის კოლოფი, რომელზედაც დახატული იყო ლამაზი ქალი, ან ვის არ ვაგვო იმის ტკბილი, ხუმარა ლაპარაკი ანდაზებ ჩართული!

მომოც-და-შვიდ წლამდის ივან ივანიჩს არა ჰყვანდა ცოლი. ისეთი მკირე ჯამაგირი ჰქონდა, რომ რაც უნდა ყირათით ეცხოვრა, მანც ცოლს ვერ შეინახავდა. ხანდისხან იცოდა „პკრამდა“ ხოლმე ორიოდ მანეთს, თუ ჩაივდებდა ვისმე გამოუცდელ კაცს და თუ ხუმრობით ეტყოდნენ, ქრთამს ხომ არ იღებო—ის მაშინვე მიუგებდა:

„ნეტავი კი მომცნო, თორემ უარს არ ვიტყვიო!

ივან ივანიჩს შეჩვეული ჰყვანდა

საათზე, ბეჭათუნის სტანციიდან წასულა თავის სადგომში, რომელიც ნახევარს ვერსზედ მდებარეობს, ერთი სტანციაში მოსამსახურეთაგანი ბატ. ს—ვი თავის ცოლით. იმათ შუაგზაზე ხუთი ავაზაკი დახვედრიათ. ს—ვი შეუკრავთ და უცემიათ. ცოლი რკინის გზის მეორე დაბლობ მხარეზედ გადაუყვანიათ და შეურაცხყოფა მიუყენებიათ... მხლა თურმე ძრიელ ავით არის საწყალი ქალი.“

შოთისა და ბეჭათუნის სტანციებს შუა გზის ხელოხანს ბატ. პუჩინსკის დაუტვირთავს ფიცრებით და ხეებით პატარა ვაგონეტკა, შემსხდარა რამდენიმე ღურგლით ზედ და გამგზავრებულა თავქვე ბეჭათუნისკენ. მზაში მძიმეთ დატვირთული ვაგონეტკა აჩქარებულა და მისი გაჩერება ველარ მოუხერხებიათ. ღურგლებს როგორც ყოფილა მოუხერხებიათ გადმოხტომა. მაგრამ ბ. ს—სკი-კი წინ გადავარდნილა და ხეებს მიუსრესია. საწყალს ორივე ფეხი დამტვრეული აქვს.“

შემდეგ იმ შეტაკებისა, რომელიც მოხდა რუსულ ვაგონთს „ტავკაში“ მლ. მიქელაძისა და დირექტორის მარკოვის შორის, მმართველობა დაინახა, რომ იმათი ერთად სამსახური ერთსა და იმავე გიმნაზიაში შეუძლებელია; ამის გამო მლ. მიქელაძე თფილისის კლასიკურ გიმნაზიიდან გადაიყვანეს თფილისის რეალურ სასწავლებელში, რომლის დირექტორს მლ. დიმერ მიქელაძისათვის კერძოთა უთხოვინა იქ გადასვლა. როგორც ვაგივეთ, მლ. მიქელაძეს აქვს განზრახვა განაგრძოს პოლემიკა და დამტკიცოს ის აზრი, რომელიც გამოთქმული იყო მის პირველ სტატიაში, თუ უმაღლეს მმართველობამ ამისი ნება მისცა.

შრომის უკანასკნელს №-ში ვკითხულობთ:

„ბუშინ (ე. ი. სამშ. 20 ოქტ.) მუთათის ქალაქის რჩევამ გარდასწყვი-

გულიანად სძინებოდა, რომ აქამდის ვერ გამოფხინებულყო.

— რაღას განგრებულხარ. გოგო? შთხრა მეფთიამ. მასწი, ჩქარა თულუხნი შემოიყვანე.

სოფომ ხმა ამოუღებლივ გაირბინა დერეფანი და დეშეა დაღმართს, დიდ ქუჩისაკენ. ეს იყო იმათი გოგოც, შაგირდი. შეფმის ქალს, მართას, უნდა ესწავლებინა ქრა და კრევა. შარდა ამისა იმ პირობით ჰყვანდათ აყვანილი, რომ სახლში ყველაფერი უნდა გაეკეთებინა; დილით-ადამოდის მოისმობდა დედა-შვილის ბძანება: „—სოფო, უთო ჩადე! სოფო, სამოვარი დასდგი! სოფო, ეს კაბა პატრონს წაუღე და სხვ. თავდაპირველად სოფო ბუტბუტებდა, საკერავის გარდა არას აკარებდა ხელს, მაგრამ რაკი დედამ ერთხელ დატუქსა, იცოდა, რომ სახლში, იმოდენა ხროვა ძმებში და დებში, უკეთეს მდგომარეობაში არ იქნებოდა და ენა მოიკენიდა.

შეფმის ქალს, მართასაც, ვაგევიძნა, მაგრამ არ ჩქარობდა ადგომას. იმის ნაყვავილარ დათეთქილ სახეს სიცოცხლე არ ეტყობოდა. მრთი ხელები ამოვლო თავ-ქვეშ და გაშტერებით შეცქეროდა პირ-და-პირ კედელს, საცა ეკიდა ორი კაბა. მრთი ორიოდ ნემსის ამოგდება და ამავსაც პატრონებს ჩააბარებს. ამათაც ეტყვის, რომ ამას იქით საკერავს თ. ეს ანებებს. ბანა საკმარისი არ იყო, რა ჯაფაც აიტანა? მხლა რაკი ძმა გვერდით ეყოლება, მერე იმისთანა ნასწავლი ძმა, რაღა ეტიერება? ღროა დაისვენოს; თვალს გააღებს, ქვეყანაზე გამოვა და იქნება საქმომ იშოვოს... თაის ალთქმაც არ დაივიწყა... თითქო იმედმა გადაჰკრა მის ნაღვლიან პირის-სახეს.

შეფმის განსვენებული ქმარი ივან ივანიჩი შვარიაში იქამდის ეხსოვებოდა ბევრს მოხუცებულ ჩინოენი-

ერთი სერგუა დალალი და იმის შემწეობით ასარგებლებდა ფულს; როცა ხუთას თუქანდის მოუგროვდა, დაიბარა სერგუა და სთხოვა მიშოვე ცოლიო. არც სილამაზეს და არც ახალ-გაზლობას გამოეცვიდებო, ოლონდ-კი საოჯახო, გამრჯე ქალი იყოსო და ცოტაოდენი მზითევიც ჰქონდესო, ორასი ან სამასი თუმანიო. სერგუა გავარჯაშებული იყო ამისთანა საქმეებში და ფიცხლავ შეუდგა ძებნას. მართლათაც, ოც-ღოთუთხმეტი წლის მეფმია, სახლის კარგი გამძლოლი, ვახადა ივან ივანიჩის ცოლად.

ცოლ-ქმარნი თოთხმეტი წელიწადი ბედნიერად სცხოვრებდნენ; ჰყვანდათ ერთი ქალ-ვაგი და ორას თუმანის გირაოში დარჩათ სახლი. თავდაპირველად ივან ივანიჩი მოიპატივებდა თვეში ერთხელ ჩაიზე თავის მეგობრებს, რომელნიც იყვნენ ჩინოენიკები და ერთად პრაფერანს

ტა, რომ ქალაქის გამგეობამ ხმის-
ნებს დ. ალაიძეს, პ. შირალოვს და
დ. მანანაშვილს პირობა შეუკრავთ
გაწყვეტილის ჯაჭვს ხიდის ადგილას
ახალის გასაკეთებლად და ქალაქის
შემოსავლისაგან რაც ამ საქმისათვის
ფული არის გადადებული და ან ალაი-
ძისა და სხვებს ქალაქის რჩევის ნებ-
დართვით რაც ფული შეუკრავით
და ბანკში შეუნახეთ, ეს ფულები
სულ უნდა მიეცეთ მათ ეხლავე, რომ
საქმეს საჩქაროდ შეუდგნენ.

* *

მაგალითები მუთათური პოლიციის
სიმშნისა: შრომის იმე №-ში ჩამო-
თვლილია შემდეგი შემთხვევანი, ად-
გილობრივის მცხოვრებთათვის ჩვეუ-
ლებრივი: ა) 17 ამთვისას ღამის მე-
თე საათზე სამი დაიარაღებული ავა-
ზაკები შუაბაზარში დახვედრიან ი. თ
—სა, წაუქცევით, დაუტრიათ და გაცა-
რცვა კი ვერ მოუსწვრიათ, მგონი იმი-
ტომ რომ ვერაფერი უნახეთ. მუთა-
თურმა პოლიციამ ეს ამბავი, რას-
კვირგება, მეორე დღემდის ვერ
შეიტყო და ისიც დაჭრილის მაშის
სიტყვით...

ბ) წასრულს კვირას ი. მ —ს სახლ-
ში ნაშუალამევის მესამე საათზე დაი-
არაღებული ავაზაკები შაბრძანებულან
და სახლში მყოფს ქალს რომ შეუტ-
ყვია მათი შებძანება, ერთ ერთი მ-
განი დაშტკრებია ხანჯლით, ხმა არ
ამოიღო თორემ გაგათავებო. ავაზა-
კების წასვლის შემდეგ ქალს ყვირილი
დაუწყია, რომელიც, რასაკვირველია,
იმდენად ძლიერი არ იქნებოდა რომ
ადგილობრივის წესიერების დამცვე-
ლთ ყურებს გაეგონა... ავაზაკებს
წაუღიათ 250 მ. ნივთები...

გ) 18 ამ თვისას გაუქურდავთ პო-
ლიციის დარაჯი. მურდს გაუტეხია
ზანღუე და 200 მან. ფული წაუ-
ღია. საბრალო დარაჯი თავის ბედს
უნდა ემდუროდეს, რომ იმ პოლი-
ციას, რომელშიაც იგი მსახურებს, მეო-
რე პოლიცია არა ჰყავს მიჩენილი
მოსარებლად.

თამაშობდნენ. მუშეშიც წელიწადში
ერთხელ გამართავდა ლოტოს წვე-
ულებსა და უხვად მიართმევდა
სტუმრებს თავის ხელოვნურად გაკე-
თებულ მურაყებს; ბოლოს რაკი შეი-
ღების სწავლის დრო მოვიდა, უფრო
ხელის მოჭერით დაიწყეს ცხოვრება;
ვაჟი მიაბარეს გიმნაზიაში და ქალი
წმ. ნინოს ზავედნიანში.

მაგრამ ბედმა ამათ მალე უმტყუნა.
ივან ივანიჩმა მისცა არჩვიდამ რალაც
საჭირო ქალაღები ერთ თავის ნაც-
ნობს, რომელმაც ეს ქალაღები
დაჭკარვა. იქნება თავის დღეში არც
კი მოეკითხნათ ეს ქალაღები, მ-
გრამ ივან ივანიჩს სიკვდილის მიხედ-
ვით: გაჯავრებანე ზაფრა აეშალა,
და სამი-ოთხი თვის შემდეგ მუშეის
ხელიდამ გამოეცალა ქმარი.

რაც უნდა ყირათით ეცხოვრა
მუშეის, მაინც არ ეყოფოდა არხ-
ვარიუსის მცირე პენსია. თავის საყვ-
რელ ვაჟი-შვილს მ-ხაკას ხომ არა-

დ) 19 ამ თვისას ნაშუალამევის ქურ-
დები სტუმრებიან ქვირის მ. მ —სას.
მაგრამ მასპინძლის ბიჭი რევილოვე-
რის ტყვიით დახვედრია და დაუბატი-
ებელი სტუმრები გაქცეულან... ახ-
ლანდელს დროში მაინც-და-მაინც
საკვირველი არ იქნება რომ იმათ
ოხუნჯობით პოლიციაში იჩივლონ,
მ —შვილის ბიჭი მოკვლას გვიბირებ-
დაო...

„დროების“ კორექტივები.

იმპრეტივამ, 15 დვისებისთვის.
მუთათის მახრაში, რიონს გამოღმა
საუკეთესო სოფლებად ითვლებიან
სოფ.: საჩინო, ამაღლება, ბორა, სა-
ლომინაგო, სადამეტრაო და სხვ.
თეთრთაყულს მათგანში ცხოვრებს
არა-ნაკლებ 200-300 კომლი კაცისა.
მცხოვრებლებს შეადგენენ აზნაურე-
ბი, გლეხები და თავადები.

შველას აქვს საქმათ მიწა, წყა-
ლი, ტყე, მინდორი და აქედგან,
რასაკვირველია, ხვედრი შამოსავალიც.
ბლებები, არა თუ უკან არ არიან
ჩამორჩობილნი აზნაურებზედ, ზ-გი-
ერთ თავადებზედაც, არამედ ხან-და-
ხან კიდევაც წაჯვობებენ მათ.

ამაირად, თეთრთაყულ ზემო მოყ-
ვანილ სოფელს სრულდებოდა არ
გაუჭირდება თეთრო სკოლის შენახვა;
მაგრამ წარმოიდგინეთ, რომ არც
ერთ მათგანში ამდენ ხანს არ მოი-
პოება არც ერთი სკოლა! მიხვნი
ამისთანა სამწუხარო მოვლენისა არ
არის ხალხის უმეცრება და მისი მოუ-
ლომლობა, როგორც ბრძანებენ ზო-
გიერთი ვაჭბატონება; არა, ჩვენ
ხალხს ეხლა ძალიან კარგად ესმის,
რომ „არსებისთვის ბრძოლაში“ საუ-
კეთესო ცხოვრების იარაღს შეადგენს
განათლება, და რომ მართლა მას
ესმის ეს ჭიშმარიტება, ამას ცხადად
გვიმტკიცებენ ას-ასობით და ორასო-
ბით უკან დაბრუნებული ბავშვები
თითქმის ყოველგვარ სასწავლებლი-
საგან ადგილის უქონლობის გამო.

ფერზე უარს არ ეტყობა; ამ მიხვნი
გახსნა ჯერ თავის ქისა და მერე მიჰყო
ხელი ქმრისაგან მოგროვილ ფულსა.
მუშეისა ძალიან უჭირდებოდა თავის
დროზე ფულის შეტანა მართასთვის
ზავედნიანში და მეოთხე კლასიდამ
გამოიყვანა; იმის აზრით ისიც საქმა-
რისი იყო რაც იცოდა, ეხლა სახლის
გამძლოლობა უნდა ესწავლა.

დედას მალე მოეზარდა თავის თვა-
ლის ჩინი მიხაკა, რომელიც უნდა
ყოფილიყო იმის სიბერის დროს პატ-
რონად. მიხაკამ ოც-და-ორი წლისამ
დაასრულა გ-მანაზიაში სწავლა და
მოემხადა. რუსეთში წასასვლელად.

პატარაობითვე დაჩვეული მამის
თვლებში ყურებას, მიხაკა, როცა
მოიზარდა. მაშინაც მორცხობდა, ჩვი-
ლი ვულის პატრონი იყო, ძნელად
გაუმეგობრდებოდა ვისმეს და რა კი
დაუხლოვდებოდა, მერე კი ნამდვილ
მეგობრობას გაუწყვდა. თუმცა ბეჯი-

მიხვნი ის ვახლავთ, რომ ჩვენ
ხალხს არა ჰყავს წინამძლოლი, არა
ჰყავს იმისთანა პირი, რომელმაც
უჩვენოს მას, თუ როგორ მოიქცეს,
როგორ იმოქმედოს სკოლების დაარ-
სებისათვის და თავის ვაგლენით და
ცოდნით შეეწიოს.

მთელს მუთათისს ვუბერნიამი ვერ
შეხვედბით ვერც ერთ მაზრის უფროსს,
რომელსაც სკოლების გაგრცვლება
ხალხში და მისი სიბნელიდგან გამო-
ყვანა მიხინდეს თავის უწმინდეს მო-
ვალეობად. მს. მაზრის უფროსები
რომ ჯეროვან ყურადღებას აქცევდენ
განათლებას, მაშინ, არა თუ იმისთან-
ა დიდ სოფლებში, არამედ უფრო
პატარებშიაც-კი გაჩაღებული იქნებო-
და სკოლები.

ნურგინ იტყვის, რომ ხალხს საიდ-
გან შეუძლია სკოლების შენახვა?
ჩვენი ხალხი ერთბა დვირად და
დი დიდად აფასებს სწავლა-განათლე-
ბას, რომ მისთვის დაჰშუროს რაიმე.

ამ შენიშვნებზე გამომიწვია „დროე-
ბის“ მე-204 №-ში დაბეჭდილმა სტა-
ტიამ, რომელიც მუთათისს მაზრადამ
არის გამოგზავნილი. აეტორი სტა-
ტიისა ბ. იმერელი დამკვირვებელი“
აქებს ბ.ბ. ჩიჯავაძის და ალშიბაიას
მოქმედებას მუთათისს მაზრაში; ამ-
ბობს, რომ, როდესაც სხვა მაზრებში
არც გზები ვარგა, არც კანცელარე-
ბი, არც სკოლები იხსნება, ჩვენსაში
(ესე იგი, მუთათისს მაზრაში) ყველა-
ფერი ესენი არიანო. ძარგი და პა-
ტროსანი; მართლაც უნდა ვაღვიაროთ,
რომ შედარებით ბატ. ჩიჯავაძე სწო-
რედ რომ უფრო მალა სდგას სხვა
მაზრების უფროსებზე; მაგრამ ერთმა
ჭრახამ ზემო-აღნიშნულის სტატიისამ,
რომელიც შეეხება ბ.ბ. ჩიჯავაძეს და
ალშიბაიას, კი ექვში ჩავვაგლო სწო-
რედ. აეტორი ამბობს: „ბ.ბ. ჩიჯავა-
ძე და ალშიბაია დაუძინებლად ზრუ-
ვენ ხალხის გონების წარმატებისა-
თვის.“ არ ვიცი, თქვენმა მზემ, რამ-
დენად თვით ბ. იმერელი დამკვირ-
ბელი ერწმუნება თავის სიტყვებს, და

თი იყო, მაგრამ უფრო თავისი მანვი-
ლი გონებით ასწრობდა სწავლას.

მუშეია არას ზოგავდა თავის საყვ-
რელი შვილისთვის და თითქმის არც
კი ატყობინებდა, რომ იმას უკანას-
კნელი ფული ვაატანა რუსეთში. მი-
ხაკა უნდა იჩქინერად გამოსულიყო
და დედას ოთხი-ხუთი წელიწადი
ფულები უნდა მიეწოდებინა იმის-
თვის.

დელა-შვილს დღე-ღღებე უჭირდე-
ბოდაუ ცხოვრება ისე, რომ მალე
სახლიც დააგირავის და ბოლოს მარ-
თამაც მიჰყო ხელი საკერავს, უნდა
როგორმე თავიანთი თავიც დაერჩინათ
და ძმისთვისაც ხელი ვაემართად. მუშე-
მია ხშირად ფეკრობდა, ემოვნა თავის
ქალისთვის საქრძო, მაქანკალსაც
დაჰირდა ათ თუმანს, მაგრამ ვერა
გახდა-რა; რამდენჯერმე მოართეს მა-
რთა და წაიყვანეს ხან საყდარში, ხან
პლექანდროვის ბაღში საჩვენებლად,

მე კი მართალი უნდა მოგახსენოთ,
რალაც ძალიან ეგეტენეულობ მის სი-
მართლემში; და აი რატომ: ეს ექვსი
თუ შეიდი წელი ვადის, რაც სოფ.
საჩინო, რომელიც სხვათა შორის,
შეადგენს ბ. ჩიჯავაძის სამშობლო
სოფელს, ნატრობს სკოლის დაარსე-
ბას, მაგრამ დღემდისაც ვერ აუსრუ-
ლებია მას თავისი ნატრა. აზნაუ-
რები, გლეხები და თავადები ერთბა-
შად მზად არიან თავს იღვან ყოვე-
ლივე ხარჯი, რაც კი დასჭირდება
ერთ სკოლას, მაგრამ ეს მათი წმი-
და სურვილი ამაო რჩება ამდენ ხანს.
რათა? იმიტომ რომ საჩინოელებს არა
ჰყავთ კაცი-პატრონი, რომ წინ
გაუძღვეს მას ამ წმიდა საქმეში.

ხუთი წელიწადია აგრეთვე მას აქეთ,
რაც სოფ. ამაღლების მცხოვრებლებ-
მა ვახსენეს სკოლა, მაგრამ ვახსენეს
თავისებურად, როგორც მოახერხეს, ე-
ი., იმოვნეს სადღაც ერთი უხვირო
მწერალი, მისცეს კომლზე ვინ 6 მა-
ნეთი, ვინ 7, მიჰგვარეს ყმაწვილები
და გათავდა; რასაკვირველია, ამანი-
რად დაწყებული საქმე დიდ ხანს ვერ
გაატანდა; —მეორე წელიწადს სკოლა
დაიკეტა. მართი წლის შემდეგ ამაღ-
ლებლებმა ხელ-ახლავ იმოვეს სად-
ღაც ერთი „მოგზაური პედაგოგი“,
ხელ-ახლავ ვახსენეს სკოლა, მაგრამ
ესეც მალე დაიკეტა. მხლა ამაღლე-
ბას სკოლა არ სუფევს. ნეტავი სად
იყვნენ ამ დროს „დაუძინებლად
მზრუნველნი?“

დიდი ხანია აგრეთვე, რაც სო-
ფელი ბორა სცდილობდა სკოლის
ვახსნას. სახლიც მზად ჰქონდა, ჯა-
მაგირიც გადაწყვეტილი იყო თვი-
თოეულ კომლზე ექვს-ექვსი მანეთი,
12 ჩაფი დენო, 12 ქათამი, 12
ფუთი სიმინდი და სხვ. წ.) და რო-
გორც იყო წელს აისრულა თავის
წადილი—ვახსნა სკოლა. მაგრამ რა?
მსეც ისე დაიკეტება, როგორც სხვა
ამისთანები. მანა ის სკოლა, რომე-
ლიც მთავრობისაგან არ არის დამ-
ტკიცებული და რომლის არსებობა

მაგრამ სულ ამაო იყო: ისეთი ლამაზი
არ იყო, რომ უმზითოდ წაეყვანათ
და თანაც ყველამ იცოდა, რომ მუშე-
მისაც თავის დროზე მზითევი ჰქო-
ნია და ივან ივანიჩსაც ფული დარ-
ჩენოდა სიკვდილის შემდეგ; ამიტო-
მაც მართას უმზითობას დედის კრი-
ქანგობას აბრალებდნენ.

მხლა მართას ბედი დამყარებული
იყო ძმაზე; რაკი მიხაკა მოვიდოდა,
ის ფულსაც მოიგებდა და დასაც, უე-
ჭველია, სიჭრძოხს უმოგნიდა. აბა,
მაშინ აიცილებდა თავის მეგობრების
ქვეშ-ქვეშ სიცილს და ჩუმად თავის
გულში ალთქმაც დასდო: უნდა
შვიდჯერ წასულიყო მღეთის-მშობ-
ლის საყდარში, როცა ბედი ვაეხსნე-
ბოდა.

(დასასრული შემდეგ ნომერში.)

არც კი იცის მთავრობამ დიდხანს იცოცხლებს?

საფლავი: სალომინაო, სადენეტრაო, მარცხე და სხვ. დიდი ხანია საჭიროებენ და სურთ სკოლები, მაგრამ რა ჰქნან, სად იშოვნონ მასწავლებელი?

რამდენი სხვა საფლავია მუთისის მაზრაში, სადაც სკოლის გახსნა შეუძლებელია უსაჭიროებს მოთხოვნისა და ცხოვრებისას, სადაც ადგილობრივი მცხოვრებლები მზად არიან უკანასკნელი კაპეკი დახარჯონ, ოღონდ კი მათმა შვილებმა წერა-კითხვა ისწავლონ. მაგრამ ვინ ჰყავს ამ საფლავს ამისთანა სანატრელ საქმეში მოთავე, მრჩეველი, დამრიგებელი, და მთავრობის წინაშე შუამდგომელი?

მაშ სადაა ის უღუბნელები ზრუნვა ხალხის გონების წარმატებისათვის, რომელზედაც მოგვიტხოვრებს ბ. იმერელი დამკვირვებელი? სალომინაო.

განცხადებანი

თექვსმეტ ოქტომბრიდან ჩემს ხელში

გადმოვიდა ცენტრალური

სასტუმრო,

რომელიც არის მიხილვის ხიდის ყურში, ვანანცოვის მეკლას პირდაპირ, დისთანსკისა და ნარმანსკის სასტუმროში. სასტუმრო არის ჩანებულად მოთუდი, აქვს საკმაო რიცხვი ნომრებისა ფასად მანეთიდან 5 მანეთამდე. ბუფეტისა და მოსამსახურის ყველანი გამოყოფილი იქნებიან. სრული იმედი მაქვს, რომ თბილისის პატრიარქული სასაგადოება საჭიროებისამებრ მომართავს ჩემ სასტუმროს, რომელიც მის და სასამოვროდ ყველანაირი შემთხვევა და უსაუბროდ მისს ყურადღებას დაიმსახურებს

სადილი და ვახშამი მსურველთა შეუძლიან მიირთვან განიგებისამებრ ყოველ-დღეობით ან თვეობით ძრეულ ხელ-მისაცემ ფასად

სასტუმროს გამგე (15-1) ლევან ოლახიანი.

მიატვირთე უხრადლავა! საპუიარ თავაშულის მალაზიაში, თამამ-მოვის ქარვასლის ქვეშ, ვრეგონის მეიდანზედ, ყოველთვინ ვიღებთ ჩვენგან იჯარით ალებული სალიანის წულებიდან ახალ-ახალს ჟიტკას, სიხილა-ლას. დომს და ზურგიელს. ისუი-დება პარტიათ და წვრილათაც. აქვე ისუიდება მოხარული დომეული, (5-1)

ორი ყაფვილი კაცი მძებნენ გაკეთილებს, თავიანთ ხარჯზედაც აიყვანენ ყაფვილებს. აღრესის დატოვება შეიძლება უღრ-ობის რედაქციაში. (4-2)

თფილისის ძალაქის ბამგეობა ამით აცხადებს, რომ იჯარით გაცემისათვის დანიშნულია ვაჭრობა: პირველი 29 ამა თვისას ნავთლულის ნეთის წყაროებზედ, ვადით 15 დეკემბრიდან 1881 წლისა 15 დეკემბრამდინ 1884 წლისა; მეორე ვაჭრობა იქნება 3 მომავალ ნოემბერსა, ორ პარომზე მნაცკანოვის ხიდის ახლოს, ვადით 1 იანვრიდან 1882 წ. 1 იანვრამდე 1885 წლისა.

პირთ, რომელთაც ჰაურთ აიღონ ზემოხსენებულნი ნეთის წყაროები და პარომები იჯარით, შეუძლიან ამაზედ ყოველ გვარი პარომები შეიტყონ ბამგეობის კანცელარიაში. (3-3)

თფილისის ძალაქის ბამგეობა ამით აუწყებს, რომ 27 ამა დენობისთვის, დილის 12 საათზედ, დანიშნულია ვაჭრობა ცხენების გარდასახადის იჯარით გაცემასზედ ვადით 1 იანვრიდან 1882 წლისა 1 იანვრამდე 1883 წ., მსურველთ ამ გვარის იჯარის აღებისა, შეუძლიანთ ყოველ გვარი პარომები შეიტყონ ბამგეობის კანცელარიაში. (3-3)

Свидѣтельство объ успѣхахъ и поведеніи, выданное мнѣ изъ Тиф. дух. училища отъ 21 авг. 1880 г. № 424, утеряно. Прошу нашедшаго представить его въ правленіе училища. Захарій Ивановъ Джинчвеладзе.

ისპისლავა ახალი მებილი ხუთი ოთახისათვის ერთად და ცალ ცალკე. ერთად ღირს 600 მან. აღრესი. მიხალის ქუჩა, ბრიგორევის სახლი, იკითხეთ ნიკიფოროვისა. (3-3)

ქ. გორში მოძრიკებულ სასამართლოს პირდაპირ გავსენ ზეთით მოძხადებული ყოველნაირი წამლების სამხატვრო სადებავთ. მალაზია, ვუიდი გირვანქობითაც თბილისის ფასებზედ 20% ნაკლებ მეიდველთ მეუძლინთ საფლებიდანაც მომართონ უტეუგრად გაგვსავენებთ ყოველ-გვარი სადებავი (კრასკა) (10-8) ივანე ს. ბაბალოვი

კანცელარია წერა - კითხვის გამგეობის სასოგადოების გამგეობისა იმეოფება მთ-წმინდის ხევის (ოვრახსკის) ქუჩაზედ, № 9, ფარესოვის სასლების შემო ეტაჟში (5-3)

ბრიჭუროვის წიგნის მალაზიაში (ბაღის პირ-დაპირ) და ბ-ნი იოანის-სიანთან (ოკრუჩის სუდის ქვემოთ) ისუიდება წერა-კითხვის სასოგადოების გამგეობა: წითელი ფანანი, ფასი 15 კ. ხატურა — — — 10 კ.

ისუილება

25% ნაკლებ მინამ სსვა ალავასაი, კაკაო, შეკოლადი, ბისკვიტი, მურაბა, ბრინჯი, ჭურჭლები, სტაქენი, ბაკლები, თეფები, ჩინიკები, სუდოკები, ფოდნესები, პირის-სახანის, კლიტეკი, სამურჭელი, ტანისამოსის საკიდი, გოგებები, დანები, კალმები, ქადალი, განკურტები, რეკულები, კანდაძები, თოფები, რეკოლეკები, კრავები, პლამხები, ვანები, ქამრები, საყელურები, კლიონკა, უნავიკები, ლავები, უთოები, ტასტები, პირისსოცი, ცხვირის-სახოცი, ხელქები, ტუალეტის საშონი, დუხები, შარბათი, ციტატამანუზია, ქინას დვინო, შორტუენი, სურესი, კონიაკი და ათასი სსვ. რამეები, — ინვლისის მალაზიაში. იქვე ხაი ვაჭრობისთვის სარდათ: ფუთობით 40, 46, 52 და 58 მან. და გირვანქობათ: 1 მ., 1 მ. 10 კ., 1 მ. 20 კ., 1 მ. 40 კ., 1 მ. 60 კ., 1 მ. 80., და უზირველი ხარისხისა 2 მ. — წონა უქადალდით.

თოფები 20-60 მან., ხოკ-ბორ (choke bore) George Dau-ს ფაბრიკადამ-120 მან. რეკოლეკები 4-34 მან. და ბუდოგისა 11-20 მ. ქალის უნავიკები 65 მან-დამ.; შუქიდლის დანები ხანგლებით 3 მან. 50 კამ-დამ დუქ., ალბრემბი სახეკან ფასად, ჭილურები და სსვ.

ყველანაირი უმრავლესი ამოჩეკა თოფებისა და რეკოლეკებისა თფილისში. (100-26)

ი. მურადოვის წიგნის მალაზიაში ქუთაისში

მუდამ არის დამზადებული საკმაოდ ყოველ გვარი საწავლო წიგნები, რომელნიც კი მოეწონებოდ საგაქო და საქალეო გიმნაზიებში, სახალხო და სამოქალაქო სკოლებში მოსწავლეთა. პრის აგრეთვე დიდ-ძალი სა-მოსწავლო და სკოლაში სახმარო ნივთები და მოთხოვნილებისა და-გვარად დახაზული რეფლები, ასი-5 მანეთი., მუხიკალური ნოტები, სხვა და სხვა საწერი ნივთები და მალელები უფრო იაფ ფასად, ვიდრე სხვაგან.

ძალაქა გარეშე მცხოვრებთა მოთხოვნილებას მალაზია დაუყოვნებლივ ასარულებს და გამოგზავნის პარე-ლივე წამომავალი ფოშტითა. (50-8)

ინვლისის მალაზიაში ანწრისის გალერეიაში (Maison de confiance) შედარეთ ჩეხი ხაი ჩაის ყველან — 1 მ. 10 კაბ. — 1 მ. 40 კაბ. — 1 ,, 20 ,, — 1 ,, 60 კაბ. — 1 ,, 40 ,, — 1 ,, 90 კაბ. — 1 ,, 60 ,, — 2 ,, 20 კაბ. — 1 ,, 80 ,, — 2 ,, 50 კაბ. სეკოუსი 2 მანეთ. — 3 მანეთ. ჩაის წონა-უქადალდოა, სსვგან კი ქადალდით. (100-57)

ინვლისის მალაზიაში ანვალ მი-ღაშულია დიდ-ძალი ჩაი მრეველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვაგან. იქვე იპილება: პარესინა 40 კაბ. დაწყებული; სტაქენი, ბაკლები 10 კაბ.—დამ; პადნოსები 5 კ.—დამ, მურაბა და ალბომები ნახევარ ფასად და სხვ. (100-35)

ლონდონის მალაზია კომერციულს ბანკის ქვეშ დაწყებულა ნამდვილი ჩაი-გასასყიდლათ პირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რეკოლეკებისა, კლიტეკებისა, ჭურჭლებისა, კრავატებისა, დანებისა, კოგებისა, ჩინიკებისა, შოკოლადისა, კაკოსი, დუხებისა, საშონისა, შხო კებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქადალდისა, კანდაძებისა, კალმებისა, უნავიკებისა, სურესისა (გემრიელი კლეშინისა ზეთისა) და სსვ. სააკეტო მაკინტოშის მოსახურავებს გასასყიდლად კანფეტების და ბატკონის და კამ. მურაბისა, აკრუთვე ხელქებისა და წინდებისა ნოტინგამადამ. ნამდვილი ჭაგასს გაიარები. (100-45)

ჩაის მცოდნე პირმა და მსურველმა უნდა იეიდოს ჩაი, პირველი მოკრეფილისა ინვლისის მალაზიაში 1 მან. 20 კაბ. და 2 მან. და შედაროს ჩაის 1 60 კაბ. და 3 მან. ყველგან, ქ. თბილისში და გაიკებთ რამდენათ უკეთესი ჩაი ინვლისის მალაზიაში. ამის გარდა მალაზია ამლევს ჩაის წმინდა წონით უქადალდით და უტევიოთ. (100-56)

ბამცია საკებავ ხორაგეულებათა, რომელნიც იეიდებთან თფილისის ბაზრებში, დუქნებში და დატარებთ 16 ოქტომბრი-დამ 15 ნოემბრამდის.

ბამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის: პირველის ხარისხის — 1 გირ. — მეორის ,, — 1 გირ. 3 1/2 მეამის ,, — 1 გირ. 3 კ. იმავე ფქვილ. თორწეში გამომცხვარი: პირველის ხარისხის — 1 გირ. 5 1/2 მეორის ,, — 1 გირ. 4 კ. ჯვარის-მამის პური: პირველ ხარის. ლავაში 1 გირ. 7 კ. მეორის ,, — 1 გირ. 5 კ. მესამის ,, ,, — 1 გირ. 4 1/2 ძროხის ხორცი: პირველის ხარისხის — 1 გირ. 8 კ. მეორის ,, — 1 გირ. 7 კ. სუკი — — — 1 გირ. 14 კ. ცხვრის ხორცი — 1 გირ. 8 კ. ლორის ხორცი: პირველი ხარისხის — 1 გირ. 14 კ. მეორის ,, — 1 გირ. 12 კ.